

DP ZORA V SLIKAH

januar 2010

Javnozdravstveni učinki DP ZORA

- Pozitivni učinki presejalnega programa so se v prvih petih letih pokazali na dva načina: **vse manj je raka** na materničnem vratu in **vse več je zgodaj odkritih in pravočasno zdravljenih predrakavih sprememb**.

LETO	število novih primerov (incidenca)	število novih primerov/100.000 (incidenčna stopnja)
2008	130	12,6
2007	153	14,9
2006	162	15,8
2005	180	17,6
2004	189	19,4
2003	210	20,6

Tabela 1: Incidenca in incidenčna stopnja raka materničnega vratu od začetka DP ZORA do danes. Vir podatkov je Register raka RS, ki je dinamična baza podatkov, zato se število novih primerov lahko spreminja. Na spletni strani ZORA (zora.onko-i.si) število novih primerov posodabljammo ob večjih spremembah.

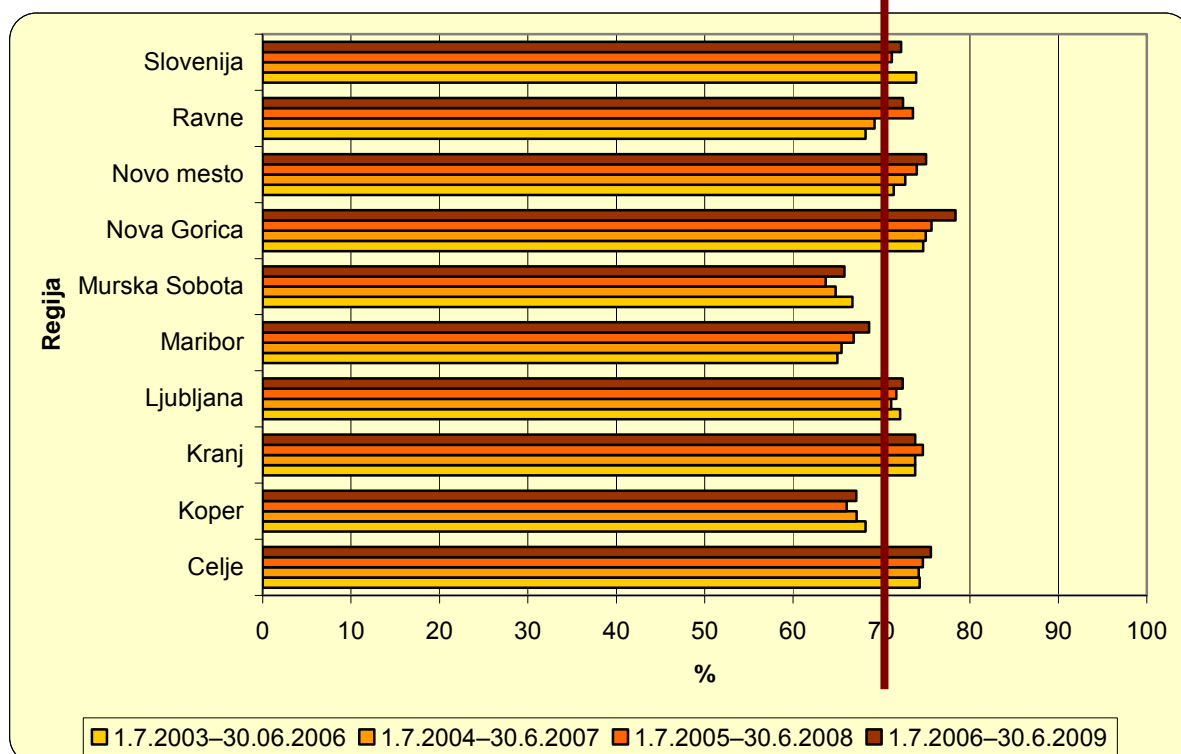
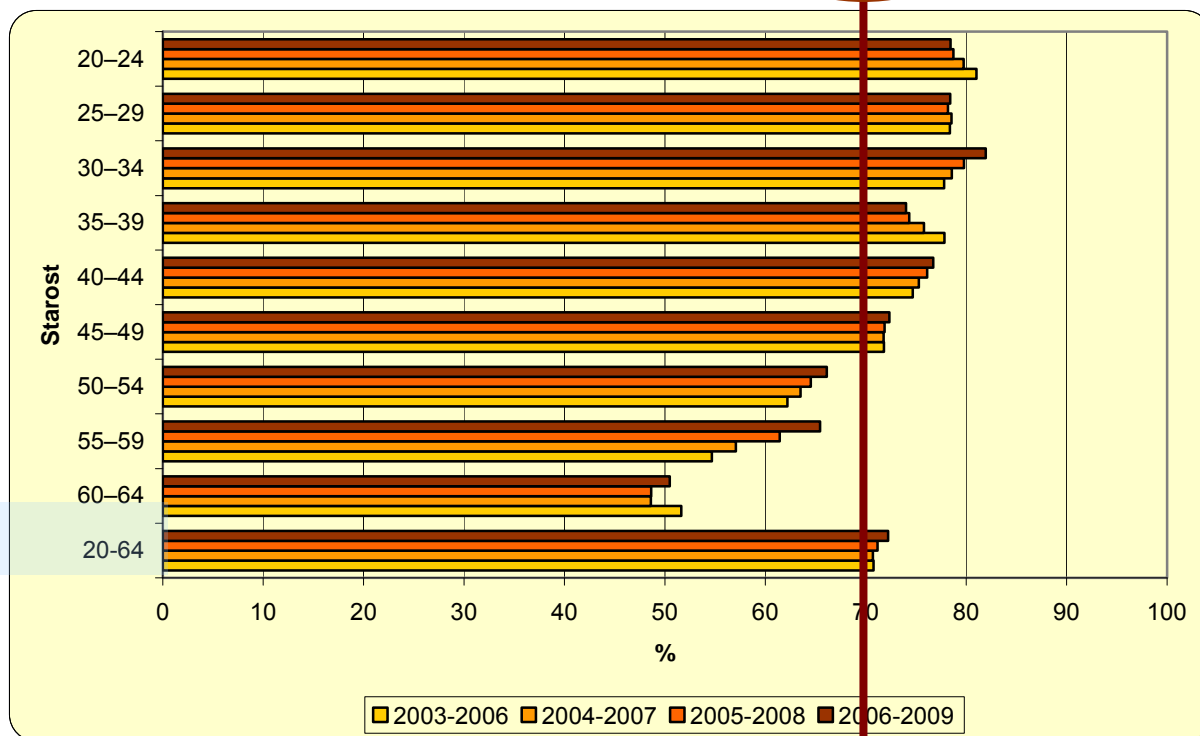
Pregledanost ciljne populacije po starosti in slovenskih regijah

- V zadnjih petih letih je bilo v Sloveniji v okviru DP ZORA pregledanih **82,6%** vseh žensk v ciljni skupini, kar nas glede pregledanosti uvršča v sam evropski vrh.
- Triletna pregledanost v zadnjem obdobju (2007-2009) je 72,2% in dosega ciljno vrednost.
- Pregledanost je še vedno premajhna v starostni skupini žensk od 50 do 64 let ter v zdravstvenih regijah Murska Sobota, Maribor in Koper.

70 %

CILJNA PREGLEDANOST

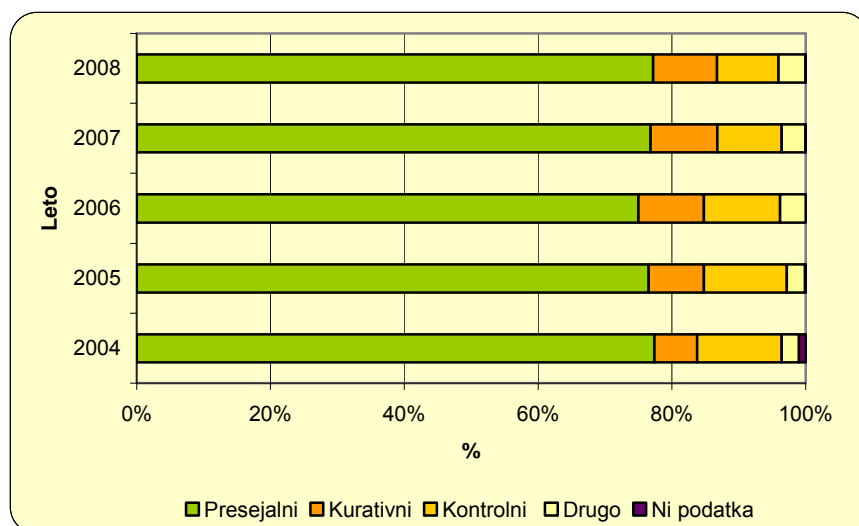
povprečje

Sliki 2 in 3: Pregledanost (%) po starosti (zgoraj) in regijah (spodaj).

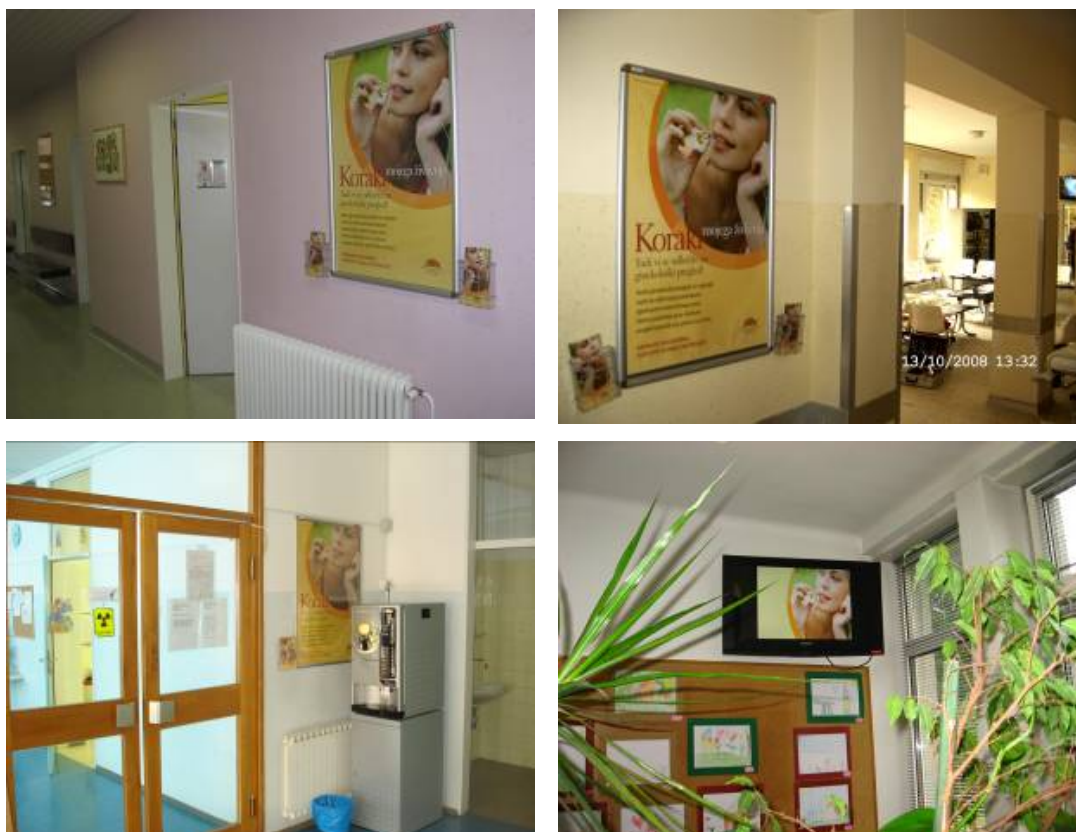
Presejanje je najpogostejši vzrok za preiskavo brisa materničnega vratu

- Register ZORA je eden redkih v Evropi, ki pokriva celo državo in ki beleži **citološke in histološke izvide** vseh posegov na materničnem vratu.
- **Povezava s Centralnim registrom prebivalcev** omogoča dober pregled nad deležem pregledanih prebivalk RS.
- V Registru ZORA je bilo konec v letu 2008 zabeleženih 258.297 citoloških in 7.921 histoloških izvidov pri skupaj 235.360 ženskah.
- Največji delež brisov (77 %) je odvzetih pri presejalnih pregledih v okviru DP ZORA

Slika 4: Delež presejalnih in drugih brisov v letih 2003 – 2008.

Osveščanje ciljne skupine

Organizacija DP ZORA

- Državni program ZORA je ustanovila in ga vodi država skupaj s stroko.
- Žensko na presejalni pregled povabi njen **izbrani ginekolog**. Če izbranega ginekologa nima ali če njen izvid 4 leta ni registriran v Registru ZORA, ji pošlje vabilo **koordinacijski center ZORA** na Onkološkem inštitutu Ljubljana.
- Presejalne preglede žensk opravljajo ginekologi na primarni zdravstveni ravni, brise materničnega vratu ocenijo **citološki laboratoriji**.
- Izvid brisa laboratorij sporoči ginekologu, ki žensko v primeru patološkega rezultata povabi na **nadaljnjo diagnostiko ali zdravljenje**, podatke v elektronski obliki pa posreduje Registru ZORA.

